

ΚΑΤΑΛΗΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Στις 2 Δεκεμβρίου 2017 στην Αίθουσα Συνελεύσεων του Ιερού Καθεδρικού Ναού Σωτήρος Χριστού συνήλθε η καταληκτήρια συνεδρία της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας.

Στη συνεδρία, η οποία πραγματοποιήθηκε υπό την προεδρία του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών κ.κ. Κυρίλλου, παρέστησαν Προκαθήμενοι και εκπρόσωποι των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, οι οποίοι αφίχθησαν στη Μόσχα, προκειμένου να συμμετάσχουν στους εορτασμούς της εκατονταετηρίδος από της επανασυστάσεως του Πατριαρχείου στη Ρωσική Εκκλησία.

Το Προεδρείο συναποτελούσαν: ο Μακαριώτατος Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόδωρος Β', ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Αντιοχείας Ιωάννης Ι', ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων Θεόφιλος Γ', ο Αγιώτατος Πατριάρχης Σερβίας Ειρηναίος, ο Μακαριώτατος Πατριάρχης

Ρουμανίας Δανιήλ, ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β', ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβανίας Αναστάσιος, ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας και πάσης Πολωνίας Σάββας, ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Τσεχίας και Σλοβακίας Ροστισλάβ, ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης πάσης Αμερικής και Καναδά Τύχωνας, ο Αρχηγός της αντιπροσωπείας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας Μητροπολίτης Άχαλτσίχης καί Ταο-Κλαρτζέτης Θεόδωρος, ο Αρχηγός της αντιπροσωπείας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας Μητροπολίτης Λοφτζού Γαβριήλ, ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Ονούφριος, ο Μητροπολίτης Τόκιο και πάσης Ιαπωνίας Δανιήλ.

Εκτός των μετεχόντων της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και αντιπροσωπειών των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών στην αίθουσα παρέστησαν κληρικοί της επαρχίας Μόσχας.

Προσφωνώντας τους παρισταμένους ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος τόνισε ότι η τελευταία συνεδρία της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας προσέλαβε πανηγυρικό χαρακτήρα και είναι αφιερωμένη στο ιστορικό γεγονός της εκατονταετηρίδος ανασυστάσεως του Πατριαρχείου στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας. «Το γεγονός τουτο ίσως να συνέβαινε την πλέον κρίσιμη στιγμή της εθνικής μας ιστορίας, όταν η επανάσταση γκρέμισε όλη τη ζωή και οι πάρα πολλές δυνάμεις, τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές, επαναστάτησαν κατά της Εκκλησίας του Θεού, διότι η Εκκλησία ήδη άρχισε να υφίσταται τις αιματηρές διώξεις, υπενθύμισε ο Αγιώτατος Πατριάρχης και συνέχισε ότι τα πρώτα θύματα μεταξύ των κληρικών, αρχής γενομένης από τον Πρωθιερέα Ιωάννη Κοτσούροφ, ο οποίος τελεύτησε μαρτυρικά στο Τσάρσκογιε Σελό, έπεσαν προ εκλογής του Αγιωτάτου Πατριάρχη Τύχωνα. Γι' αυτό ο Αγιώτατος συνειδητοποιούσε πλήρως τον κλήρο, ο οποίος του έλαχε, όταν πληροφορήθηκε την εκλογή του στον Πατριαρχικό Θρόνο. Ξέρουμε ότι δυστυχώς επαληθεύθηκε η διαίσθηση του αυτή. Όλα αυτά τα όλιγα επτά χρόνια της Πατριαρχίας του ήταν χρόνια ομολογιακού αγώνα. Όχι μόνο επειδή καθημερινώς απειλείτο η ζωή του, όχι μόνο επειδή στερείτο της ελευθερίας του, αλλά επειδή καθημερινώς δεχόταν πληροφορίες για τις θηριωδίες σε βάρος των Ιεραρχών και του κλήρου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, για τα θύματα μεταξύ των λαϊκών. Πληροφορήθηκε τις καταστροφές Ιερών Ναών και Μονών, την ανατροπή της χιλιετούς Ορθοδόξου παραδόσεως του λαού μας. Ενημερώθηκε ότι οι αρχές στον πόλεμό τους κατά της Εκκλησίας, όχι μόνο την χτυπούσε απ' έξω, αλλά και έκαναν απόπειρες με σκοπό να διασαλευθεί η ενότητά της, προωθώντας το σχίσμα εντός της Εκκλησίας».

Όπως τόνισε ο Προκαθήμενος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, ο Αγιώτατος Τύχωνας δεν πρόλαβε να ζησει μέχρι την εποχή όταν η Εκκλησία απέκτησε έστω και μια σχετική δυνατότητα να εκτελεί την αποστολή της. «Ούτε πρόλαβε να δει και τη δόξα της Εκκλησίας μας, την πνευματική αναγέννηση του λαού μας, αλλά ξέρουμε ότι απ' ουρανό ο Άγιος Τύχωνας βλέπει το παν, και ως Άγιος πλέον, δέεται υπέρ της Εκκλησίας μας και υπέρ του λαού μας», τόνισε ο Αγιώτατος κ. Κύριλλος.

Ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος ευχαρίστησε καρδιακά τους Προκαθημένους και τους εκπροσώπους εκείνων των Εκκλησιών, των οποίων οι Αρχηγοί απουσίασαν για αντικειμενικούς λόγους, για τη συμμετοχή τους στην Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας της Ρωσικής Εκκλησίας και τις επετειακές εκδηλώσεις. «Την έλευσή σας, αγαπητοί αδελφοί, τη βλέπουμε ως εκδήλωση της αδελφικής σας αγάπης, της αλληλεγγύης προς τη Ρωσική Εκκλησία στην μακρά και τραγική πορεία, την οποία διένυσε κατά τον 20^ο αι., ανέφερε ο κ. Κύριλλος. Σας υποδεχόμεθα με αισθήματα ιδιαίτερης αγάπης και σεβασμού, έν επιγνώσει ότι και οι Εκκλησίες, των οποίων προΐστασθε ή τις οποίες εκπροσωπείτε, στο διάβα της ιστορίας διήλθαν μέσα από τις δύσκολες συνθήκες. Ενώ ορισμένες εξ αυτών, οι εκπροσωπούμενες εδώ από Προκαθημένους, και σήμερα διέρχονται σκληρές δοκιμασίες, οι οποίες σχετίζονται προς τα θύματα και τις απώλειες των μελών της Εκκλησίας. Ευχόμεθα και προσευχόμεθα ο Θεός να κρατήσει όλες τις Εκκλησίες μας ενωμένες, ώστε παρά τις

εξωτερικές και πάρα πολύ περίπλοκες περιστάσεις, το πλήρωμα της Εκκλησίας να έχει επίγνωση της ανάγκης να διαφυλάττει ως κόρην οφθαλμού την ενότητα της Εκκλησίας. Η ενότητα είναι η δύναμή μας, μέσα από την οποία επιδεικνύουμε τη συμπαράσταση προς όσους ταλαιπωρούνται στο ενιαίο Σώμα της Εκκλησίας του Χριστού».

Την επιστολή προς τον Προκαθήμενο της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, την οποία είχε αποστείλει ο Παναγιώτατος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος, ανέγνωσε ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας.

Ευχαριστώντας θερμώς τον Αγιώτατο Πατριάρχη Κύριλλο για την πρόσκληση «εἰς τὴν συνάντησιν τῆς Μόσχας ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατὸν ἐτῶν ἀπὸ τῆς αὐτόθι συγκληθείσης Συνόδου, ἥτις, πλὴν ἄλλων, ἀποκατέστησε καὶ τὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας δύο αἰῶνας ἐνωρίτερον καταργηθεῖσαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ὑμῶν Πατριαρχικὴν ἀξίαν», ο Προκαθήμενος της Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας ἐξέφρασε τὴ λύπη του λόγῳ ἀδυναμίας να παραστεί στους εορτασμούς. «...πλὴν ὅμως τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως θά παύσῃ ποτὲ νά δέχεται ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας καὶ τῆς κατὰ Θεὸν προόδου τῆς καθ' Ὑμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ὑπὸ τὸν Πατριάρχην αὐτῆς, νῦν τῆς Ὑμετέρας προσφιλοῦς Μακαριότητος, ἥς τὴν πρωθιεραρχικὴν διακονίαν εὐχόμεθα μακρὰν καὶ κατὰ πάντα εὐλογημένην. Παρακαλοῦμεν ὅπως μεταδώσητε εἰς ἅπαντας τοὺς περὶ Ὑμᾶς ἱερωτάτους καὶ Θεοφιλεστάτους ἀδελφοὺς ἱεράρχας τὸν χαιρετισμὸν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς καθ' ἡμᾶς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἐναγκαλιζομένης αὐτοὺς μετ' αἰσθημάτων τιμῆς καὶ στοργῆς καὶ εὐχομένης ὑπὲρ σταθερᾶς ἐπιτυχίας τῆς ἀρχιερατικῆς αὐτῶν διακονίας καὶ προσφορᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ», ἀναφέρει συγκεκριμένα ἡ επιστολή.

«Ὑπογράφω τὴν εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὸν Παναγιώτατο γι' αὐτὴ τὴν ευγενή του επιστολή. Δραττόμενος τῆς ευκαιρίας θὰ ἤθελα να του ευχηθῶ δυνάμεις, καλὴ υγεία καὶ συναντίληψη τοῦ Θεοῦ στὴ διαποίμανση τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ στὴν ἀσκήση τῆς ἰδιαίτερας διακονίας, ἡ ὁποία συνδέεται πρὸς τὴ συνεργασία με ὅλες τὶς υπόλοιπες Ορθόδοξες Ἐκκλησίες, τὴν ὁποία ἀξίως πραγματοποιεῖ σήμερα ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης Βαρθολομαίος», ἀνέφερε ὁ Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος μετὰ τὴν ἀνάγνωση τῆς επιστολῆς.

«Αἰσθάνομαι χαρὰ ἀπερίγραπτη, διότι προσήλθα ἐδῶ, ὡς Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, προσκεκλημένος τῆς γεραρᾶς ἀδελφῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας στὴν πανηγυρικὴ ἰωβηλαία εορτῆς ἐκατονταετηρίδος τῆς ἐπανασυστάσεως τοῦ Πατριαρχείου Μοσχοβίας, πάσης Ρωσίας καὶ Ὑπερβορείων Μερῶν», τόνισε ὁ Προκαθήμενος τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας, στὴν προσφώνησή του, ἡ ὁποία ἀκολούθησε.

Ὅπως σημείωσε ὁ Μακαριώτατος κ. Θεόδωρος, ἡ ἐπανίδρυση τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Μόσχας θεωρεῖται τὸ σπουδαιότερο γεγονός μετὰ τὴν ἰδρύσή του. «Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας διείδε ὅτι ἡ ἀνασύστασις τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος μέσα στο νέο καθεστῶς θὰ αποτελοῦσε τὸ ἀσφαλές ἐχέγγυο τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ καὶ τῆς διαφυλάξεως τῆς πίστεώς του. Ἐν μέσω πολλὰπλῶν θλίψεων καὶ κακώσεων δὲν υπεχώρησε, ἀλλὰ κραταιώθηκε καὶ ἐλάμψε με νέους ἀθλητὲς τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας.

Ἡ θλίψη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας μετριάσθηκε με τὴν ἐπανίδρυση τοῦ Πατριαρχείου τῆς. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας στεφανώθηκε με πλήθος μαρτύρων με προεξάρχοντα τὸν ἐν μαρτυρίῳ τελευτήσαντα Πατριάρχη Ἅγιο Τύχωνα. Οὐδέποτε διέκοψε τοὺς δεσμούς τῆς με τὸν λαό, ἀλλὰ στάθηκε στο πλευρό του καὶ διήλθε μαζί του τὶς συμπληγάδες τῶν ἀτελειῶτων δοκιμασιῶν», τόνισε ὁ Μακαριώτατος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Θεόδωρος Β'.

Ἀξιοσημεῖωτο δῶρο ἐπ'εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου, τὸ ὁποῖο ὁ Μακαριώτατος κ. Θεόδωρος προσέφερε

στον Πατριάρχη Κύριλλο, ήταν το ωμοφόριο του Αγίου Πατριάρχη Αλεξανδρείας Μελετίου Πηγά, το οποίο φορούσε την ώρα που υπέγραφε την ιστορική πράξη της αποδόσεως στη Ρωσική Εκκλησία της Πατριαρχικής τιμής και αξίας.

«Μακαριώτατε, από καρδίας Σας ευχαριστώ προσωπικά. Φρονώ ότι την ευγνωμοσύνη μου αυτή θα τη μοιρασθεί όλη η Ιεραρχία, ο ιερός κλήρος και ο πιστός λαός της καθ'ήμας Έκκλησίας. Μας προσφέρατε ένα μεγάλο ιστορικό κειμήλιο, ανταποκρίθηκε κατ'αυτόν τον τρόπο ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος και σημείωσε ότι το ωμοφόριο αυτό θα φυλάσσεται στην έκθεση του Ιερού Καθεδρικού Ναού του Σωτήρος Χριστού Μόσχας «σε ανάμνηση του ιστορικού εκείνου γεγονότος και της μεγάλης αγάπης Σας προς την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας».

«Η Αντιόχεια είναι μια Εκκλησία, όπου για πρώτη φορά οι μαθητές του Χριστού ονομάστηκαν χριστιανοί, χαιρετίζει την Αγία Ρωσία κατ'αυτήν την ευλογημένη ημέρα, όταν εορτάζουμε την 100^η επέτειο της Τοπικής Κληρικολαϊκής Συνόδου Μόσχας, η οποία επανέφερε στη Ρωσική Εκκλησία την Πατριαρχική τιμή και αξία και αποκατέστησε τη συνοδικότητα στην Εκκλησία αυτή μετά από διακοπή των δυο αιώνων, δι'αυτών άρχισε την προσφώνησή του ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Αντιοχείας Ιωάννης Ι' και πρόσθεσε, η Εκκλησίας της Αντιοχείας, κοινωνεί σήμερα μαζί με την αδελφή Ρωσική Εκκλησία στη χαρά της, αλλά και ζητεί τις πρεσβείες του Αγίου Τύχωνα του Ομολογητού, ο οποίος χάριτι του Αγίου Πνεύματος εξελέγη Πατριάρχης από τους Συνοδικούς, προκειμένου να καθοδηγήσει την Εκκλησία αυτή και να την ποιμάνει στις ημέρες της αθείας και των διώξεων. Η καθ'ήμας Έκκλησία δεν θα λησμονήσει την υποστήριξη της Ρωσικής Εκκλησίας προς τα τέκνα της κατά Αντιοχειαν Εκκλησίας στις αρχές του 20^{ου} αι. ως προς την εδραίωσή τους στην ιδική τους γη και την παροχή της δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως προς τους φτωχούς και τη δωρεάν μόρφωση. Με μεγάλη ευγνωμοσύνη μνημονεύουμε τη συμμετοχή της Ρωσικής Εκκλησίας στη στελέχωση της Εκκλησίας μας με κληρικούς, στην κατασκευή Ιερών Ναών και διαφόρων ιδρυμάτων. Με ιδιαίτερη ευγνωμοσύνη τιμούμε τη συμβολή του μεγάλου Πατριάρχη Τύχωνα στην ίδρυση της Ιεραρχίας της κατά Αντιόχειαν Εκκλησίας στην Αμερική. Χειροτόνησε τον πρώτο Αντιοχειανό Μητροπολίτη στην Αμερική, δηλαδή τον Επίσκοπο Brooklyn Ραφαήλ, ο οποίος σπούδασε στην Κωνσταντινούπολη και τη Ρωσία και διατέλεσε ποιμενάρχης των Ορθοδόξων αραβοφώνων Αντιοχειανών της Αμερικανικής Ηπείρου».

Επίσης ο Προκαθήμενος της Αντιοχειανής Εκκλησίας αναφέρθηκε στην κατάσταση, στην οποία ευρίσκεται ο Συριακός λαός. «Στις συνθήκες, όταν η τρομοκρατία υποχωρεί χάριν στην στρατιωτική παρέμβαση των Ρώσων και εμφανίζεται η προοπτική μιας ειρηνικής λύσεως, ως Μία Ορθόδοξη Εκκλησία, οφείλουμε να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια να διατηρηθεί η Συρία ενωμένη, να επανέλθουν στις εστίες τους οι Σύριοι χριστιανοί, να αποκατασταθούν οι κατεστραμμένες Εκκλησίες και Μονές, να εξασφαλισθεί μια αξιοπρεπής διαβίωση των ανθρώπων, με την παροχή θέσεων εργασίας, διατροφής, ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως και δυνατότητας να σπουδάζουν οι αδελφοί, οι οποίοι ταλαιπωρήθηκαν στις σκληρές ημέρες, προκειμένου να αναδείξουμε κατ'αυτόν τον τρόπο τη δύναμη του Χριστού», πιστεύει ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Αντιοχείας.

Απευθυνόμενος προς τον Αγιώτατο Πατριάρχη Κύριλλο ο Μακαριώτατος κ. Ιωάννης υπογράμμισε: «Τιμούμε τη θέση Σας για την κρίση στη χώρα μας και είμαστε περίφανοι, βλέποντας τη συμπάθειά Σας και ευγενείς ενέργειες, κινούμενοι από τις οποίες παρέχετε συνέχεια την ανθρωπιστική βοήθεια, η οποία είναι επιστέγασμα, το οποίο στερεώνει και ενισχύει το ιστορικό οικοδόμημα των Ρωσο-Αντιοχειανών σχέσεων. Εξαίρουμε τους αγώνες και τις προσπάθειες της Ρωσίας για να εξαφανίσει την τρομοκρατία ώστε να επικρατήσει ειρήνη στη Συρία και να παραμένει η σταθερότητα στο Λίβανο».

«Τίποτε δεν συγκρίνεται με τη χαρά της Αντιοχείας σήμερα, καθώς μετέχει των λαμπρών εορτασμών προς τιμήν των μαρτύρων και ομολογητών, οι οποίοι μετείχαν στην Τοπική

Κληρικολαϊκή Σύνοδο το 1917 και των οποίων το έργο θα παραμένει θυσαυρός για όλη την Ορθοδοξία», ανέφερε ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Αντιοχείας και έκλεισε με το «η αναγέννηση της Αγίας Ρωσίας είναι ένα δώρο από ουρανούς στον κόσμο μας. Με τις πρεσβείες των νεομαρτύρων και ομολογητών, των αγωνιστών και ποιμένων, οι οποίοι διέλαμπαν στη Ρωσία και ολόκληρη την Ορθοδοξία κατά την εποχή των διωγμών, ο Θεός να μας δώσει να μαρτυρούμε αυτή τη χαρά της Αναστάσεως!».

Από την πλευρά του ο Αγιώτατος κ. Κύριλλος επεσήμανε: «Μας συγκινήσατε βαθιά, Μακαριώτατε, με το διαπεραστικό λόγο Σας για όσα συμβαίνουν σήμερα στη Μέση Ανατολή και την αξιολόγησή Σας του ρόλου της Ρωσίας και της Ρωσικής Εκκλησίας στην αντιμετώπιση προβλημάτων, τα οποία μαστίζουν σήμερα το Συριακό λαό, καθώς και εκείνα, τα οποία υφίστανται σήμερα στο Λίβανο, δηλαδή τα προβλήματα της Εκκλησίας Σας. Σας διαβεβαιώνω ότι όλα αυτά που κάνουμε, το κάνουμε με ταπείνωση και πλήρη πεποίθηση της ανάγκης να μοιρασθούμε τους πόρους μας με όσους πραγματικά ταλαιπωρούνται σήμερα. Πιστεύουμε στην εγκαθίδρυση μιας σταθερής και δικαίης ειρήνης στη Συρία, την πλήρη ήττα της τρομοκρατίας, την απελευθέρωση του Συριακού λαού από το φοβερό αυτό ζυγό και την αποκατάσταση των ανθρώπων στο κανονικό έδαφος της Εκκλησίας Σας. Ο Θεός να Σας ενδυναμώνει προσωπικά, παρέχοντας καλή υγεία για να συνεχίσετε να διακονείτε τον ευλαβή και πολυπαθή λαό Σας ως Πατριάρχης».

Στην προσφώνησή του ενώπιον των μελών της επισήμου εκδηλώσεως ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων Θεόφιλος Γ' ανέφερε: «Άφιχθέντες έκ τῆς ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν ἁγιότοκον πολὺπαθον γῆν τῆς Ρωσσίας, μεταφέρουμε πρὸς Ὑμᾶς καὶ τὴν περὶ Ὑμᾶς Ἱερὰν Σύνοδον τῶν πεφιλημένων Ἀρχιερέων, καθὼς καὶ εἰς τὰ πλήθη τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν Ὁρθοδόξων Ρώσων τὸ ἐλπιδοφόρον διαχρονικὸν μήνυμα τοῦ ἐν Βηθλεὲμ γεννηθέντος Κυρίου τῆς δόξης ἐν τῇ ταπεινῇ γῇ τῆς Παλαιστίνης πολιτευθέντος Θεανθρώπου Χριστοῦ. Ἐπευλογοῦμεν τοὺς ἐν Κυρίῳ ἀδελφοὺς ἡμῶν, τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου».

«...αἱ προσευχαὶ τῶν μυριάδων νέων Ρώσων μαρτύρων, οἵτινες εἰς οὐδὲν ἐστέρησαν τῶν ἀρχαίων, ἤλευθέρωσαν ἐκ τῆς δυναστείας τὴν Ἐκκλησίαν Ὑμῶν καὶ κραταιώνουν αὐτὴν, πορευομένη οὕτω πρὸς τὰ ἔσχατα, λελαμπρυσμένη, καθὼς θέλει αὐτὴν ὁ Κύριος, ἀκτινοβολοῦσαν τὴν δόξαν τῶν ἁγίων μαρτύρων», σημείωσε ο Προκαθήμενος της Σιωνίτιδος Εκκλησίας.

Αντιφωνών ο Προκαθήμενος της Ρωσικής Εκκλησίας υπογράμμισε: «Μακαριώτατε, από καρδίας Σας ευχαριστώ διά το διαπεραστικό λόγο Σας, στον οποίο αισθανόμαστε τη δυναμη του πνεύματος και της μαρτυρίας, οι οποία πηγάζει εκ των Ιερών Προσκυνημάτων της πόλεως Ιερουσαλήμ, φύλακας των οποίων και ευχέτης διατελεί η Υμετέρας Μακαριότης. Έχετε ιδιαίτερη αποστολή να προσφέρετε δεήσεις κατά πάντα και διά πάντα, δι'όλην την Ορθόδοξον Εκκλησία, διά το ανθρώπινο γένος ενώπιον του Γολγοθά και του Παναγίου Τάφου και λοιπών των ιερών σεβασμάτων, τα οποία σήμερα είναι προσκυνήματα ιδιαίτερα, τα οποία προσελκύουν πλήθη προσκυνητών από τις εκτάσεις της ιστορικής Ρωσίας. Σας ευχαριστώ για το ποιμαντικό ενδιαφέρον, το οποίο επιδεικνύετε για τους προσκυνητές αυτούς».

Το Μήνυμα του Αγιωτάτου και Μακαριωτάτου Καθολικού Πατριάρχη πάσης Γεωργίας Ηλία Β' ανέγνωσε ο Μητροπολίτης Άχαλτσίχης, Ταο-Κλαρτζέτης και Λαζικής Θεόδωρος.

«Εκ μέρους της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας και προσωπικά Σας συγχαίρουμε και μοιραζόμαστε τη χαρά με αφορμή το σπουδαιότερο γεγονός της εκατονταετηρίδος της ενάρξεως της Τοπικής Κληρικολαϊκής Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, όπου ελήφθη μια ιστορική απόφαση της επανασυστάσεως του Πατριαρχικού θεσμού, αναφέρει το Μήνυμα. Τα αισθήματα αυτά μας είναι πολύ κοντινά, διότι και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Γεωργίας δοκίμασε την πικρία καταργήσεως του Πατριαρχείου και του αυτοκεφάλου και ἐν συνεχείᾳ τη μεγάλη χαρά με

την ανασύστασή των. Επίσης ζήσαμε παρόμοια κατά την αθεϊστική εποχή, αλλά με την αυτοπροσφορά και την όντως μαρτυρική διακονία αντέξαμε αυτή τη βαριά δοκιμασία».

Ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών κ.κ. Κύριλλος παρακάλεσε τον Αρχηγό της αντιπροσωπείας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας να μεταφέρει τις ευγνώμονες ευχαριστίες του προς τον Καθολικό Πατριάρχη πάσης Γεωργίας γι'αυτά τα καλά λόγια και εξέφρασε την ελπίδα για την παρά Θεού ενίσχυση κατ'ἄμφω του Καθολικού Πατριάρχη Ηλία Β', ώστε επί πολλά χρόνια ακόμη να υπηρετεί ἐπ'ὠφελείᾳ της Αγίας Ορθοδόξου Εκκλησίας και του λαού του.

«Είναι ιδιαίτερη χαρά για μας να παρίσταμαι ως επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Σερβικής Εκκλησίας στη Μόσχα, την πρωτεύουσα της αδελφής και θεοφρουρήτου Ρωσίας, την ημέρα κατά την οποία η Ρωσική Εκκλησία τιμά σημαντική ιστορική επέτειο των εκατό ετών από επανιδρύσεως του Πατριαρχείου», σημείωσε ο Αγιώτατος Πατριάρχης Σερβίας Ειρηναίος. Επίσης τόνισε: «Οι Προκάτοχοι μου στον Πατριαρχικό Θρόνο καθώς και ο Σερβικός λαός στο σύνολό του, χαίρονταν μαζί με τους Ρώσους αδελφούς τους όταν τον 16^ο αι. οι θεόσοφοι Ιεράρχες της καθ'ἡμᾶς Ἀνατολῆς με επικεφαλής τον Πατριάρχη της Βασιλεύουσας Ιερεμία προέβησαν σε μια μεγάλη απολύτως δικαία και θεάρεστο πράξη της αποδόσεως της Πατριαρχικής τιμής και αξίας στην Μόσχα, προκειμένου τόσο οι Ρώσοι, όσο και οι όμοροι μικροί λαοί, οι οποίοι έτειναν προς την Αγία Ορθοδοξία, να έχουν δικό τους Πατριάρχη Μόσχοβίας, πάσης Ρωσίας και πάντων των Υπερβορίων Μερών».

«Μεγάλη υπόθεση ήταν η επανασύσταση του Πατριαρχείου στην Ρωσία. Τόσο ηχηρό ήταν το μήνυμα αυτού του ιστορικής σημασίας γεγονότος, ώστε επηρέασε άθελά του και τις άλλες Εκκλησίες, πιστεύει ο Πατριάρχης Ειρηναίος. Ούτε δύο χρόνια πέρασαν από την επανασύσταση του Πατριαρχείου στη Ρωσία όταν η Σερβική Εκκλησία επανενώθηκε εντός των ευρυτέρων ορίων διαδόσεως του Σερβικού Ορθοδόξου λαού, ενώ το 1920 επανίδρυσε και το ένδοξο στο διάβα των αιώνων και τίμιο Πατριαρχείο της».

Αφού ευχαρίστησε τον αδελφό Προκαθήμενο της Σερβικής Εκκλησίας για την προσφώνηση εκ μέρους της Εκκλησίας του ο Πατριάρχης Κύριλλος επεσήμανε: «Για μας είναι επίσης ένα μήνυμα εκ μέρους του κοντινού στο αίμα, στη γλώσσα και στον πολιτισμό του Σερβικού λαού, ο οποίος στην ιστορική του πορεία μοιράσθηκε πολλά κοινά με την πορεία των λαών της Αγίας Ρωσίας.

«Ευρισκόμαστε σήμερα στη Μόσχα, προκειμένου να συνεορτάσουμε την εκατονταετηρίδα της ανασυστάσεως του Πατριαρχείου στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας, ανέφερε ο Προκαθήμενος της Ρουμανικής Εκκλησίας Μακαριώτατος Πατριάρχης Δανιήλ στην προσφώνησή του. Επίσης τόνισε ότι η θητεία του Πατριάρχη Τύχωνα άρχισε κατά πολύ δύσκολη περίοδο στη ζωή του Ρωσικού λαού.

«Με την αξιοπρέπεια και την ευθύνη του ο Πατριάρχης Μόσχας και πάσης Ρωσίας έπρεπε τότε να αντιμετωπίσει πολλές ταλαιπωρίες λόγω διώξεων σε βάρος της Εκκλησίας από το μπολσεβικικό καθεστώς, συνέχισε ο Πατριάρχης Δανιήλ...Σήμερα, κατ'αυτή την επίσημη για τη Μόσχα ημέρα, όταν με συμμετοχή των εκπροσώπων των αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών εορτάζουμε την εκατονταετηρίδα της ανασυστάσεως του Πατριαρχείου στη Ρωσική Εκκλησία, ζούμε μια άλλη κατάσταση απ'ο,τι την περίοδο των κομμουνιστικών διωγμών. Αυτή είναι μια περίοδος της ελεύθερης μαρτυρίας της πίστεως καθώς και της μεγάλης ποιμαντικής ευθύνης έναντι νέων προκλήσεων της σύγχρονης κοινωνίας».

«Χαίρομαι που ἐν ὀψει αὐτοῦ τοῦ εορτασμοῦ εἶχα τὴ δυνατότητα νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν ἀδελφὴν Ρουμανικὴν Εκκλησίαν, σημείωσε ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών κ.κ.

Κύριλλος και ανέφερε ότι κατά την πρόσφατη επίσκεψη του αυτή διαπίστωσε τη σημαντική αναγέννηση που βιώνει η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας με κατασκευή νέων Ιερών Ναών και αναμόρφωση της εκκλησιαστικής της ζωής.

Το συγχαρητήριο Μήνυμα του Αγιωτάτου Πατριάρχη Βουλγαρίας και της Ιεράς Συνόδου της Βουλγαρικής Εκκλησίας ανέγνωσε ο Μητροπολίτης Λοφτζοϋ Γαβριήλ: «Ευτυχείς είμαστε ότι κατ'αυτή την επίσημη και εόρτια ημέρα τυγχάνουμε κοινωνοί της κοινής μας χαράς και χαράς της προσφιλούς τῇ καρδίᾳ μας Αγίας Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, η οποία, συμφώνως προς το άγιο θέλημα του Θεού, ακριβώς πριν από εκατό χρόνια, στις ημέρες ταραχώδεις, ανήσυχες και κρίσιμες για την αδελφή Ρωσία και τον κόσμο ολόκληρο, μέσα στη φωτιά της επαναστάσεως και των ριζικών κοινωνικών μεταβολών, μπόρεσε και κατάφερε να αποκαταστήσει την ιστορική αλήθεια, επανακτώντας την πατριαρχική της αξία και τιμή, αναφέρει το Μήνυμα και συνεχίζει, σε αυτή την Αγία Εκκλησία, την ημέρα της πανηγυρικώς τιμωμένης εκατονταετούς επετείου αποκαταστάσεως της πατριαρχικής της τιμής και αξίας, ευχόμαστε από καρδίας κάθε καλό από τον Κύριο, να προοδεύει στην αγάπη του Χριστού και να έχει ακόμη μεγαλύτερες επιτυχίες στην εσωτερική και την εξωτερική της αποστολή. Ο Θεός να είναι πάντα μαζί σας, την Ιεραρχία, τον ευαγή κλήρο και τους λαϊκούς της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας! Να σᾶς περιβάλλει συνέχεια με σεβασμό και αγάπη όλη η Ορθοδοξία, προκειμένου να συνεχίσετε να διαδραματίζετε το σπουδαίο εκείνο ρόλο, τον οποίο πάντοτε διαδραματίζατε στην ιστορία και την πορεία της Αγίας Ορθοδοξίας!»

Επίσης ο Αγιώτατος Πατριάρχης Νεόφυτος στο Μήνυμα του υποδεικνύει ότι στη μια ενωμένη μαρτυρία της Ορθοδόξου Εκκλησίας περί του ρόλου και της αποστολής της στον κόσμο «ιδιαιτέρως σπουδαία είναι η συμβολή της ενδόξου και μαρτυρικής Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, η οποία πάντοτε κατείχε και σήμερα εξακολουθεί να κατέχει τη μοναδική της θέση στην Ορθοδοξία. Μια Εκκλησία, η οποία εξήλθε τόσων δοκιμασιών και άντεξε στις εσωτερικές και εξωτερικές τόσες απειλές, διώξεις και διωγμούς, αλλά μετά από πυρός του μαρτυρίου πάντοτε ευρίσκετο ακεραία και ακόμη κραταιά και ενωμένη εσωτερικά, έχοντας σεβασμό στις διορθόδοξες σχέσεις όλων των Ορθοδόξων Εκκλησιών λόγω της λαμπρής της μαρτυρίας περί του Χριστού Εσταυρωμένου».

Ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος ζήτησε την αντιπροσωπεία της Βουλγαρικής Εκκλησίας να διαβιβάσει στον Αγιώτατο Πατριάρχη Νεόφυτο «την ευγνωμοσύνη, την αγάπη και τις ευχές μας για την ταχεία ανάρρωσή του».

Στην προσφώνησή του κατά καταληκτήρια συνεδρία της Ιεράς Συνόδου Ιεραρχίας της Ρωσικής Εκκλησίας ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος είπε: «Κατά την επίσημη και πλήρη πολλαπλών συγκινήσεων αυτή στιγμή, στρέφουμε μαζί με Σᾶς, Μακαριώτατε Πατριάρχα Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών και Άγιοι Συνοδικοί, με ευγνωμοσύνη, τον νοῦν και την καρδιά μας προς όλους εκείνους, τους γνωστούς αλλά και τους αφανείς ήρωες, τους υπερμάχους της πίστεως, οι οποίοι με τους αγώνες τους οδήγησαν στην ανασύσταση του Ρωσικού Πατριαρχείου και μας έδωσαν τη χαρά αυτών των εκδηλώσεων.

«Ο Θεός, ὅς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α' Τιμ. 2,4), μέσα στις ανεξερεύνητες βουλές Του επέτρεψε ώστε, ἅμα τῇ ανασυστάσει του Πατριαρχείου, να πνεύσουν βίαιοι αντiekκλησιαστικοί ανεμοι στη χώρα αυτή, οι οποίοι ἐπληξαν για εβδομήκοντα και πλέον χρόνια και απείλησαν σοβαρά τον ευσεβή Ρωσικό λαό, χωρίς όμως και να μπορέσουν να σβήσουν τη φλόγα της εἰς Χριστόν πίστεώς του, συνέχισε ο Προκαθήμενος της κατά Κύπρον Εκκλησίας. Σ'εκεῖνα τα δύσκολα χρόνια παρακολουθήσαμε την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας να μοιάζει με βράχο αρραγή μέσα σε αφρισμένη θάλασσα που πάνω του ξεσπούσαν τα κύματα, οι καταιγίδες και οι κεραυνοί. Είδαμε τους πατριάρχες της και τους επισκόπους της να αποδεικνύονται ἄφοβοι σε εξαιρετικά κρίσιμες καταστάσεις κατά την άσκηση του ποιμανικού έργου

τους. Απεδείκνυαν έμπρακτα εκείνο που όλοι διαχρονικά ομολογούμε: ότι στη διάρκεια της δισχιλιετούς ιστορικής πορείας της Εκκλησίας, το μαρτύριο υπήρξε η ουσιαστικότερη έκφραση της αυτοσυνειδησίας της. Μας δίδαξαν ότι, ακόμα και στις πιο δύσκολες συνθήκες, ο πιστός είναι δυνατόν να ευτυχεί και να ευφραίνεται με την ελπίδα του αύριον, το οποίο θα είναι καλύτερο.

Μαζί με Σας και τον λαό Σας, Μακαριώτατε Πατριάρχα Μόσχας, ευχαριστούμε κι εμείς, οι έν Χριστῷ αδελφοί Σας, τον Θεό για την «έν παθήμασι καὶ αἵμασι πολλοῖς» επιτυχή Χριστιανική Σας πορεία σ'αυτή την περίοδο, την εἰς νέφη ολόκληρα νέων μαρτύρων εκφαινομένην, η οποία οδήγησε στη σημερινή έν έλευθερία παρουσία της Εκκλησίας Σας στον Ορθόδοξο Κόσμο».

«Και τώρα καλούμαστε όλοι οι Ορθόδοξοι «τα όπίσω» επιλανθανόμενοι να επεκταθούμε στα «ἐμπροσθεν» μας πιεστικά ππροβλήματα. Εἰς την Ορθόδοξη Ανατολή, στον ζωτικό χώρο μας, μεταφυτεύονται σήμερα, όσον ποτέ άλλοτε, από τη Δύση, ο υλισμός, η μαχανοκρατία, ο σχετικισμός...Εἶναι γεγονός ότι η επιστημονική τεχνολογία κατέστησε πῖό άνετη τη ζωή μας και μᾶς πρόσφερε τη δυνατότητα για μῖαν ποιοτικά καλύτερη διαβίωση. Όμως, όσο πάμε, τόσο και περισσότερο κατανοούμε τον λόγο του Χριστού ότι «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος» (Λουκ. 4,4). Μπορεί τα διάφορα κοινωνικά συστήματα, εξοβελίζοντας από τη ζωή των ανθρώπων τον Θεό, να διακηρύσσουν ότι «έν ἀρχῇ ἔστιν ἡ οἰκονομία», αλλά για την Εκκλησία «έν ἀρχῇ», και στο κέντρο και τελικός σκοπός της, εἶναι ο άνθρωπος, το μοναδικό αυτό δημιούργημα του Θεού».

«Κατά τρόπο ισχυρό και προφητικό περιγράφετε όσα ζει σήμερα το γένος των ανθρώπων, σημείωσε μετά το πέρας της ομιλίας του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου ο Προκαθήμενος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας. Φρονώ ότι αυτό το μήνυμα, το οποίο απευθύνεται σε όλους μας, αποτελεί προτροπή ώστε από κοινού να εργασθούμε ως μια οικογένεια, προκειμένου να δίδουμε μαρτυρία στον κόσμο, μια μαρτυρία η οποία αποκλίνει της «ευρείας οδού», η οποία «απορροφά» σχεδόν ολόκληρη την ανθρώπινη κοινωνία. Το να πηγαίνει κανείς στο αντίθετο ρεύμα εἶναι πάντα δύσκολο. Αλλά συμφώνως προς τον Κύριο, μόνο η στενή οδός εἶναι εκείνη η οποία απάγει στη Βασιλεία των Ουρανών. Εἶναι πολύ σημαντικό να μην αποθαρρυνόμαστε και να συνεχίζουμε να δίδουμε τη μαρτυρία μας στον κόσμο για τη στενή αυτή οδό».

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβανίας Αναστάσιος στο Μήνυμά του σημείωσε: «Δοξολογούμε τον Θεό, διότι ανέδειξε στην Ορθόδοξη Εκκλησία τέτοιες φωτεινές ηγετικές μορφές καθώς και τις πολλές μυριάδες των κληρικών και των λαϊκών, οι οποίοι στη «μακρά νύχτα του διωγμού», όπως εἶχε προβλέπει ο Πατριάρχης Τύχων, στάθηκαν αμετακίνητοι στην πίστη, «έν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου» (Α' Θεσ. 1.6)...Η μορφή του Πατριάρχου Μόσχας Αγίου Τύχωνος, που ιδιαίτερα αναλογιζόμαστε αυτές τις ημέρες, υπενθυμίζει το διαρκές χρέος των Ορθοδόξων. Σε μία πρώτη φάση της ζωής του εργάσθηκε ιεραποστολικά για την ανάπτυξη της Ορθοδοξίας στην Αλάσκα. Αργότερα, σε επισκοπές της ρωσικής γης' και τελικά, ως Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Ρωσίας, αγωνίσθηκε για την ενότητα, την αντιμετώπιση των ποικίλων διαχαστικών τασεων, επισφραγίζοντας την αγάπη του για τον Χριστό με το μαρτύριο. Έτσι έζησε με αυθεντικό τρόπο το αποστολικό και ποιμαντικό χρέος, όπως καθορίστηκε από τον ίδιο τον Ιησού Χριστό πριν από την Ανάληψή Του: «*Ἀλήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθὲ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς*» (Πραξ. 1.8). Κατέθεσε τη μαρτυρία του και εντός και εκτός της χώρας του με λόγο, έργο και αίμα».

«Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρακολουθήσαμε την προσφώνησή Σας, ακόμη επειδή εἰσθε και ο πρώτος Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Αλβανίας, η οποία ανέστη εκ νεκρών μετά από πλήρη και ολική εξαφάνιση, εἶπε απευθυνόμενος προς τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος.

«Η Σύνοδος επανίδρυσε το Πατριαρχείο και εξέλεξε Πατριάρχη τον Μητροπολίτη Μόσχας Τύχωνα. Αυτό το γεγονός λειτούργησε ενοποιητικά για την Εκκλησία, ενώ ο ίδιος ο Αγιώτατος Πατριάρχης Τύχωνας αναδείχθη σε πρότυπο αφοσιώσεως στο Χριστό, πρότυπο ελπίδας, καταλλαγής και αγάπη, τόνισε ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας και πάσης Πολωνίας Σάββας στην προσφώνησή του και ανέφερε ότι τα τέκνη της Εκκλησίας της Πολωνίας με αγάπη ενθυμούνται το όνομα του Αγιωτάτου Πατριάρχη Τύχωνα, ακόμη και επειδή διατέλεσε Πρύτανης του Θεολογικού Σεμιναρίου Χολμ και στη συνέχεια Επίσκοπος Λιούμπλιν, βικάριος της επαρχίας Βαρσοβίας και Χολμ.

Αφού ευχαρίστησε τον Προκαθήμενο της Εκκλησίας της Πολωνίας για την προσφώνηση του ο Αγιώτατος κ. Κύριλλος επεσήμανε: «Ο Θεός να μας ενδυναμώνει όλους και κάθε Εκκλησία ξεχωριστά να δίδουμε εκείνη τη μαρτυρία στον κόσμο, χωρίς την οποία ούτε η οδός θα υπάρχει, ούτε η ζωή, αλλά κάτι άλλο, το οποίο θα απειλεί και την ίδια την ύπαρξη του ανθρωπίνου γένους».

Στην προσφώνησή του ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Τσεχίας και Σλοβακίας Ροστισλάβ υπογράμμισε: «Έν μέσω της τραγικής ιστορικής καμπίης τον Οκτώβριο 1917 συγκλήθηκε η Κληρικολαϊκή Τοπική Σύνοδος της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας, η οποία αποφάσισε την ανασύσταση του Πατριαρχείου στη Ρωσική Εκκλησία. Και ήδη το Νοέμβριο ο Μητροπολίτης Μόσχας και Κολόμνας Τύχων εξελέγη Πατριάρχης Μόσχας και πάσης Ρωσίας. Αυτό το άκρως σπουδαίο γεγονός είχε σημασία όχι μόνο για την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας, αλλά και για την ανά την Οικουμένη Ορθοδοξία, συμπεριλαμβανομένης και της Τοπικής μας Εκκλησίας».

«Σήμερα καθώς αναμνησκόμεθα των πρό εκατονταετίας γεγονότων κατά τρόπο σαφή διαβλέπουμε την ενέργεια της Πρόνοιας του Θεού στην επανασύσταση του Πατριαρχείου στη Ρωσία. Ακριβώς ο Πατριάρχης αναδείχθηκε πνευματικός φάρος, ο οποίος υποδείκνυε το σωστό προσανατολισμό κατά την εποχή του πολιτικού χάους, της καθολικής ερημώσεως και πνευματικής εξαθλιώσεως».

«Σας ευχαριστώ, Μακαριώτατε, για το διαπεραστικό λόγο Σας, πλήρη αδελφικής αγάπης. Πάντα με ιδιαίτερα αισθήματα βλέπουμε στην Εκκλησία σας, γνωρίζοντας την περίπλοκη ιστορία της και έχοντας επίγνωση ότι κατά το δύσκολο χρόνο και λόγω ιστορικώς διαμορφωμένων συγκυριών η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας ήταν εκείνη, η οποία αναγκάσθηκε έν πολλοίς να αναλάβει την ευθύνη διαφυλάξεως της Ορθοδοξίας στις Τσεχικές Γαίες και τη Σλοβακία. Γι' αυτό σήμερα χαιρόμεθα ιδιαίτερα για την πρόοδο της Εκκλησίας σας και προσευχόμαστε ο Θεός να την έχει ενωμένη και να της δίδει ιεραποστολική δύναμη, η οποία είναι σε τόση ζήτηση σήμερα για το διαφωτισμό των ανθρώπων γύρω της και τη διαφυλαξη της πίστεως των τέκνων της».

«Ήλθα από τη μακρινή Βόρεια Αμερική με μια μικρή συνοδεία, η οποία εκπροσωπεί την Ορθόδοξη Εκκλησία στην Αμερική, προκειμένου να πω ολίγα ενώπιον αυτής της μεγάλης ομηγύρεως σχετικά με ένα μεγάλο άνθρωπο του Θεού και ομολογητή, του οποίου και τυγχάνω φερώνυμος και ο οποίος διατέλεσε προκάτοχός μου στις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Κανδά, όπου υπηρετούσε ως επαρχιούχος Επίσκοπος της επαρχίας Βορείου Αμερικής κατά το διάστημα 1898-1907. Είχε μια θεώρηση της Ορθοδοξίας στην Αμερική ο Επίσκοπος Τύχων, σύμφωνα με την οποία στο μέλλον η ενωμένη Ορθόδοξη Εκκλησία στο Νέο Κόσμο θα περιελάμβανε κοινότητες με Άραβες, Έλληνες και Σέρβους Επισκόπους ως επικεφαλής των και οι οποίες θα υπήγοντο σε μια Αρχιεπισκοπή υπό τον Ρώσο Ορθόδοξο Αρχιεπίσκοπο. Υπάρχουν ακόμη γραπτές μαρτυρίες ότι ο Αρχιεπίσκοπος Τύχων έβλεπε στο Νέο Κόσμο μια αυτοκέφαλο Εκκλησία στο μέλλον», υπογράμμισε ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης πάσης Αμερικής και Καναδά Τύχωνας.

Όπως σημείωσε ο Προκαθήμενος της Ορθόδοξου Εκκλησίας στην Αμερική, από τὰς ιεραποστολικὰς χώρας της Αμερικής, *ὅτι λευκαί* ήταν *πρὸς θερισμὸν*, ο Άγιος Τύχωνς επανήλθε στη Ρωσία για να

μπει σε ένα κόσμο, όπου μαζεύονταν ήδη τα μαύρα σύννεφα και σύντομα θα εχύνετο αίμα λόγω της μπολσεβικικής επανάστασης του 1917.

Σύμφωνα με τον Μακαριώτατο κ. Τύχωνα ο Άγιος Τύχων ανεδείχθη σε πρότυπο άκρας ταπεινώσεως και θυσιαστικής αγάπης του Ιησού Χριστού. «Και σήμερα η ζωή και η κληρονομία του μας εμπνεύουν ελπίδα για το ότι η δίψα μας της καλύτερης ζωής θα αποσβεσθεί στην Εκκλησία, ακόμη και σε αυτό το μεταχριστιανικό και αντιχριστιανικό κόσμο».

Ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών κ.κ. Κύριλλος ευχαρίστησε τον Μακαριώτατο Μητροπολίτη Τύχωνα για τη μνήμη την οποία απέδωσε στον Άγιο Τύχωνα και ιδίως σε σχέση με την ιεραποστολική του δράση στην Αμερικανική Ήπειρο.

Τέλος, ο Πατριάρχης Κύριλλος εξέφρασε την εγκάρδια ευγνωμοσύνη του προς όλους τους Προκαθημένους και εκπροσώπους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, «οι οποίοι μοιράζονται μαζί μας αυτές τις ιερές αναμνήσεις και τους εορτασμούς εξ αφορμής της εκατονταετίας της επανασυστάσεως του Πατριαρχείου στη Ρωσική Εκκλησία».

Ακόμη ο Αγιώτατος κ. Κύριλλος ευχαρίστησε όλους τους Ιεράρχες, οι οποίοι αφίχθησαν στη Μόσχα για να συμμετάσχουν στην Ιερά Σύνοδο Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσσίας και κήρυξε τη λήξη των εργασιών αυτής.